

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/71/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220203175
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2020:1220203175.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: B. G., nar. XX.XX.XXXX a A. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, deti matky: U. W. M. L., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. X, I., zast. HAVRILLA & Co. s.r.o., so sídlom Tallerova 10, Bratislava, a otca: X. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XF, I., t.č. ÚVV a ÚVTOS I., T. X, I., v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

Súd predbežne zveruje maloleté deti: B. G., nar. XX.XX.XXXX a A. G., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky.

Otec je povinný predbežne platiť výživné na maloletú: B. G., nar. XX.XX.XXXX, v sume 80,-eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci, vopred k rukám matky, počnúc vykonateľnosťou tohto rozhodnutia.

Otec je povinný predbežne platiť výživné na maloletého : A. G., nar. XX.XX.XXXX v sume 80,-eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci, vopred k rukám matky, počnúc vykonateľnosťou tohto rozhodnutia.

II. Vo zvyšku súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava II dňa 15.06.2020 sa matka domáha úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že žiada zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, uloženie otcovi maloletých detí prispievať na výživu maloletej B. sumou 150,- eur mesačne a na maloletého A. sumou 150,- eur mesačne a zároveň žiada upraviť styk maloletých detí s otcom každú párnú sobotu od 13.00-18.00 hod. s ich prevzatím od matky na verejne prístupnom mieste v obci obvyklého pobytu matky a maloletých detí. Spolu s návrhom vo veci samej sa domáhala aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd až do rozhodnutia vo veci samej dočasne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, uložil otcovi prispievať na výživu maloletej B. sumou 150,- eur mesačne a na maloletého A. sumou 150,- eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky a zároveň otcovi zakázal styk s maloletými deťmi, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia bol uznesením č.k. 11P/70/2020-30 zo dňa 17.06.2020 vylúčený zo spisu vedeného pod sp. zn. 11P/70/2020 na samostatné konanie.

3. Matka vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že s otcom maloletých detí žili 10 rokov ako druh a družka. Z ich vzťahu pochádzajú dve maloleté deti, B. a A.. Príčinou ich rozchodu

bolo otcove nadmerné užívanie alkoholu, ktoré viedlo aj k rastúcej agresii otca voči matke a maloletým deťom. Rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti už od leta 2019. Matka s otcom už nie sú schopní sa spoločne podieľať na výchove a starostlivosti o maloleté deti. Rodičia doposiaľ nemajú upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a otec matkou zaslaný návrh dohody na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom odmietol. Na základe uvedených skutočností je v záujme matky, ale najmä maloletých detí, aby boli čo najrýchlejšie upravené vzťahy medzi rodičmi a maloletými deťmi. Vzhľadom na väzobné stíhanie otca za skutky násilia voči matke táto považuje za potrebné zdôrazniť súdu naliehavosť situácie a potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Otec už bol právoplatne odsúdený za vyhrážky fyzickou likvidáciou, verbálne a fyzické napádanie matky a v súčasnej dobe je voči nemu vedené ďalšie trestné stíhanie. Pre zachovanie pokoja a pre elimináciu rizika konfliktov medzi rodičmi je vo verejnom záujme bezodkladne upraviť práva a povinnosti týkajúce sa starostlivosti o maloleté deti, a to aj vzhľadom k tomu, že otec je zatiaľ väzobne stíhaný. Matka má dôvodnú obavu, že ak nedôjde k bezodkladnej úprave pomerov, môže dôjsť k výrazným konfliktom a k opakovanej viktimizácii matky. Dĺžku väzobného stíhania otca nie je možné predikovať a závisí od vývoja trestného konania a vzhľadom k tomu, že otec má ako rodič maloletých detí neobmedzené rodičovské práva a povinnosti, vrátane práva styku, je vo verejnom záujme, aby sa predišlo situáciám, kedy by otec mohol vyzdvihnúť maloletých z predškolského zariadenia bez vedomia matky, prípadne môžu vzniknúť konfliktné situácie medzi matkou a otcom. Na základe uvedeného matka požaduje, aby súd vydal neodkladné opatrenie upravujúce dočasné zamedzenie styku otca s deťmi a zaviazal otca plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom do času, kým vo veci úpravy práv a povinností k maloletým nerozhodne súd, a to aj v nadväznosti na výsledky aktuálneho trestného konania vedeného voči otcovi, kde je možné predpokladať uloženie trestu zákazu pobytu vo vzťahu k matke a teda aj k maloletým. Tým sa predíde konfliktu pri realizácii styku otca s maloletými deťmi, ktorému matka inak nebráni, avšak potrebuje predísť konfliktným situáciám počas odovzdávania a preberania maloletých detí.

4. K návrhu matka doložila rodné listy maloletých detí.

5. Z trestného spisu Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 3Tp/9/2020 vyplýva, že sudca pre prípravné konanie uznesením zo dňa 19.2.2020 č.k. 3Tp/9/2020-8 z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzal obvineného X. G. do väzby s tým, že väzba začala plynúť obvinenému dňom 16.2.2020. Obvinenému bolo vyšetrovateľom OR PZ Bratislava II, odbor kriminálnej polície, 3. oddelenie vyšetrovania dňa 17.2.2020 pod ČVS: ORP - 146/2-VYS-B2-2020 vznesené obvinenie pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods.1, ods.2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že v čase o 10.35 hod. dňa 16.2.2020 na Ž. Q.. Č.. XX/B I. sa pod vplyvom alkoholu domáhal vrátenie kľúčov k svojmu motorovému vozidlu od svojej bývalej družky M. L., ktorá je majiteľkou nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na adrese Ž. XX/B I., ktoré si u nej zabudol počas narodeninovej oslavy ich spoločnej dcéry, ktorá sa konala deň pred tým v dome poškodenej na Ž. Q., keďže poškodená nemala vedomosť o tom, že by sa kľúče u nej doma nachádzali, odmietla otvoriť bránu osadenú na motorový pohon, ktorá bránila vstupu na jej pozemok, načo páchatel reagoval odblokovaním motorového pohonu brány pomocou špeciálneho servisného kľúča a otvorením pravého krídla brány, počas toho poškodená utiekla cez terasu do vnútra domu, kde sa zamkla a snažila sa uzavrieť externé žalúzie, to však nestihla, nakoľko sa páchatelovi podarilo vstúpiť na pozemok, kde uchopil sklenený popolník, ktorý následne hodil do dverí a rozbil na nich sklenenú výplň, pri čom sa jej vyhrážal slovami: „dám Ťa dolu, urobím Ti zo života peklo“, čím u poškodenej vzbudil dôvodnú obavu, že svoje vyhrážky naplní, a tiež poškodenej spôsobil škodu nie malú a porušil jej domovú slobodu. Z odpisu z registra trestov GP SR je ohľadom osoby obvineného zistiteľné, že má jeden záznam, keďže Okresným súdom Bratislava II sp. zn. 0T/152/2019 z 3.6.2019 bol uznaný vinným z úmyselného prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona (vo vzťahu k domu a pozemku tej istej poškodenej), za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere dva mesiace, ktorý mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní jeden rok s uloženým dohľadom probačného a mediačného úradníka a uloženou povinnosťou spočívajúcou v zákaze priblížiť sa na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydla poškodenej, z čoho je možné vyvodiť, že skutku, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie sa mal dopustiť v skúšobnej dobe predchádzajúceho podmienene odsúdenia, porušiac zároveň povinnosť uloženú mu podľa § 51 ods. 4 písm. a) Trestného zákona.

6. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

13. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

14. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

15. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

16. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení rodičov bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

18. Z podaného návrhu je zrejmé, že rodičia maloletých detí nie sú manželmi ani spolu nežijú, pričom od 16.02.2020 sa otec nachádza vo väzbe na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava II zo dňa 19.2.2020 č.k. 3Tp/9/2020-8. Napriek tomu, že matka žiada o dočasné zverenie maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti a z návrhu je zrejmé, že maloleté deti sa reálne v jej starostlivosti aj nachádzajú, mal súd za to, že vzhľadom na vážne nezhody rodičov a na správanie sa otca, ktorý bol v minulosti Okresným súdom Bratislava II v konaní sp. zn. OT/152/2019 (trestným rozkazom z 3.6.2019) uznaný vinným z úmyselného prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona a aj t.č. je otec za obdobný skutok (vo vzťahu k domu a pozemku tej istej poškodenej, t.j. matky) väzobne stíhaný, je v záujme maloletých detí dočasne upraviť pomery a predbežne ich zveriť do starostlivosti matky. Zo zistení súdu z trestného spisu sp. zn. 3Tp/9/2020 je nesporné, že komunikácia medzi rodičmi je vážne narušená. V potrebnej miere sa tak osvedčilo, že otec toho času nie je schopný vytvárať maloletým deťom potrebné emocionálne a psychické zázemie, a že jeho správanie voči matke maloletých je krajne nevhodné. Z uvedených dôvodov mal súd prvej inštancie za to, že toho času je potrebné maloletým deťom zabezpečiť stabilitu výchovného prostredia tak, aby nestratili, resp. získali pocit bezpečia a istoty a táto stabilita bude zabezpečená práve ich dočasným zverením matke.

19. V časti neodkladného opatrenia týkajúceho sa platenia výživného mal súd za to, že charakteristickým znakom neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Neodkladným opatrením nerozhoduje súd o výške výživného podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča. V súlade s platným Civilným mimosporovým poriadkom možno v rámci neodkladného opatrenia nariadiť rodičovi platiť výživné len v nevyhnutnej miere. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Uvedeným zákonným ustanovením (§ 366 CMP) mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená, a aby sa aj rodič, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti, finančne podieľal na jeho výžive.

20. Poukazujúc na citované zákonné ustanovenia súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia čo do určenia výživného sčasti vyhovel a otcovi maloletých detí uložil povinnosť predbežne platiť výživné na maloleté deti v sume 80,-eur mesačne na každé z nich. V posudzovanom prípade - prihliadnúc na hore uvedené zásady - mal súd preukázanú existenciu potreby dočasnej nevyhnutnej úpravy týkajúcej sa plnenia vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, pričom pri určení jej výšky vychádzal zo sumy životného minima určeného na neplnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (t.č. 95,96 eur/mes.), zohľadňujúc aj skutočnosť, že časť nákladov na každé z detí je krytá aj prídavkom na dieťa (t.č. 24,95 eur/mes.). Takéto rozhodnutie je jednoznačne v záujme maloletých detí, najmä v záujme toho, aby mali zabezpečené nevyhnutné výdavky, ktorými sú predovšetkým výdavky na bývanie, stravu, hygienu, oblečenie a pod. Nakoľko súd nemal preukázané príjmové a majetkové pomery otca ako ani jeho schopnosti a možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým, a ktorý sa navyše t.č. nachádza vo väzbe, výživné upravil v miere, aká nevyhnutne pokryje odôvodnené potreby maloletých detí, a to do času, kým súd nerozhodne vo veci samej. Súd mal teda za to, že výška výživného upravená neodkladným opatrením v sume 80,-eur na maloletého A. a v sume 80,-eur na maloletú B. (obaja v predškolskom veku) je primeraná a zodpovedá odôvodneným potrebám maloletých detí v nevyhnutnom rozsahu, preto v prevyšujúcej časti požadovanej sumy výživného súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

21. V tej časti návrhu matky, v ktorej žiadala zákaz styku maloletých detí s otcom, súd návrh matky zamietol. Matka predovšetkým v tejto časti návrh dostatočne neodôvodnila, keďže v návrhu nie je ani zmienka o násilnom správaní otca vo vzťahu k maloletým deťom. Naopak, matka v návrhu tvrdí, že styku otca s maloletými nebráni, potrebuje iba predísť konfliktným situáciám počas odovzdávania a preberania maloletých detí, pričom v návrhu vo veci samej sama úpravu styku navrhuje. Súd teda nemal nijako za preukázanú naliehavú potrebu zakázať styk otca s maloletými deťmi, a to bez vykonania náležitého dokazovania. Išlo by pritom o vážny zásah do rodičovských práv otca, ktorý však môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane maloletých detí. Tieto musia byť natoľko závažné, aby ochrana záujmu dieťaťa vyvolala potrebu obmedziť prirodzený kontakt rodič/dieťa. Vyslovenie zákazu styku rodiča s maloletým dieťaťom je namieste iba vtedy, ak styk rodiča s dieťaťom ohrozuje jeho fyzické či psychické zdravie. To si však vyžaduje náležité zistenie skutočného stavu veci, spravidla znaleckým posudkom, avšak až po jeho dôkladnom vyhodnotení v súvislosti s ostatnými dôkazmi a so všetkým,

čo vyšlo v priebehu konania najavo. Je pritom nutné mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič - dieťa v dôsledku odcudzenia je v neskoršej dobe iba ťažko napravitelná. Vzhľadom na uvedené nemal súd preukázanú dôvodnosť úpravy pomerov maloletých detí v tej v časti návrhu matky, v ktorej sa domáhala zákazu styku otca s maloletými deťmi, navyiac za situácie, keď sa otec nachádza vo väzbe a styk sa nateraz ani nedá realizovať.

22. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia